

T.C.
ULA TIRMA VE ALTYAPI BAKANLI I
Sivil Havacılık Genel Müdürlü ü
Uçu Operasyon Daire Ba kanlı 1

Sayı : 29156034-402-E.9229

12.06.2020

Konu : COVID-19 Havacılık Personeli Sağlık
Muayeneleri

GENELGE
UOD-2020/4

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Genelgenin amacı, COVID-19 hastalık belirtilerinin yolcuda veya mürettebatta görülmesi ya da şüphesi durumunda T.C. Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü COVID-19 (SARS-CoV-2 Enfeksiyonu) Rehberi Bilimsel Danışma Kurulu Çalışmasına göre uygulanacak tedbirler sonrasında gerçekleşecek havacılık sağlık muayenesi detayları ile COVID-19 riskine açık personel için psikolojik desteğin verilmesi hususlarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Genelge, tüm ticari hava taşıma işletmelerini, hava seyrüsefer hizmet sağlayıcılarını, eğitim organizasyonlarını, havacılık tıp merkezlerini ve çalışanları ile sağlık sertifika ve sağlık muayene rapor sahiplerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Genelge; 15/7/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 441 inci maddesine ve 15/06/2017 tarihinde yayımlanan Havacılık Sağlık Talimatına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve Kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Talimatta geçen;

- Genel Müdür: Sivil Havacılık Genel Müdürünü,
- Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,

- c. Havacılık tıp merkezi (AeMC): Uçuş ve diğer havacılık personeli sağlık muayenelerinin yapılması için Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmiş, kamu/özel kurum ve kuruluşları ile gerçek veya tüzel kişilere ait sağlık işletmelerinin bünyesinde kurulmuş birimleri,
- d. SHT-MED: 15/06/2017 tarihli Havacılık Sağlık Talimatını,
- e. SHY-İPC: 29/01/2013 tarihli ve 28543 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Tarafından Verilecek İdari Para Cezaları Hakkında Yönetmeliğini,

İfade eder.

(2) Bu Talimatta belirtilmeyen tanımlar için 2920 sayılı Kanun, 4 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 31 inci bölümü ve diğer sivil havacılık mevzuatı ile ülkemizin üyesi olduğu uluslararası sivil havacılık kuruluşları tarafından yayımlanan dokümanlarda belirtilen tanım ve kısaltmalar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar ve Uygulama

Geçerliliği devam eden ve UOD-HSD-2020-1G sayılı Genelge ile muafiyet tanınan Sağlık Sertifikası ve Sağlık Muayene Raporları

MADDE 5 – (1) Covid-19 ile ilgili havacılık sağlık muayenelerinde ihtiyaç olduğunda Sağlık Bakanlığının en son yayınlamış olduğu Yolcular ve Uçuş Görevlilerine Yönelik Takip Algoritmasına uyulur, izolasyonu veya tedavisi bitmiş olan SHT-MED Ek-1 MED.A.020 gerekliliklerine göre Havacılık Tıp Merkezinde uçuşa elverişlilik yönünden değerlendirilir. Havacılık personelinin uçuşa elverişlilik açısından değerlendirilmesi Enfeksiyon Hastalıkları, İç Hastalıkları, Göğüs Hastalıkları Uzmanları ve Psikiyatrist tarafından yapılır.

(2) COVID-19 pandemi döneminde gerçekleştirilecek havacılık sağlık muayenelerinde Havacılık Tıp Merkezleri ve havacılık personeli aşağıdaki hususlara uyar;

- a. SHT-MED Ek-1 MED.A.020 maddesi gereği ve T.C. Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü COVID-19 (SARS-CoV-2 Enfeksiyonu) Rehberi Bilimsel Danışma Kurulu Çalışmasına göre bildirilen sorumluluklarını yerine getirir.
- b. Ateş, öksürük, nefes darlığı, boğaz ağrısı, baş ağrısı, kas ağrıları, tat ve koku alma kaybı veya ishal belirti ve bulgularından biri gelişen uçuş personeli tıbbi maske takarak Genel Müdürlük tarafından bildirilen faal Havacılık Tıp Merkezine veya en yakın sağlık kuruluşuna başvurur ve COVID-19 rehberine göre yönetilir. COVID-19 tanısı alan personel uçuşa başlamadan önce SHT-MED Ek-1 MED.A.020 maddesi gereği Genel Müdürlük tarafından bildirilen faal Havacılık Tıp Merkezine uçuşa elverişlilik değerlendirmesi için gider.
- c. Olası veya kesin COVID-19 vakası ile vakanın semptomları başlamadan önceki 48 saat içinde yakın temas (15 dakikadan fazla, 1 metreden yakın, maskesiz aynı ortamda bulunma) öyküsü bulunuyorsa veya bildirilirse 14 gün evde izolasyon sürecini başlatarak Ateş, öksürük, nefes darlığı, boğaz ağrısı, baş ağrısı, kas ağrıları, tat ve koku alma kaybı veya ishal belirti ve bulgularından biri gelişen uçuş personeli tıbbi maske takarak Genel Müdürlük tarafından bildirilen faal Havacılık Tıp Merkezine veya en yakın sağlık kuruluşuna başvurur ve COVID-19 rehberine göre yönetilir. COVID-19 tanısı alan personel uçuşa başlamadan önce SHT-MED Ek-1 MED.A.020 maddesi

gereği Genel Müdürlük tarafından bildirilen faal Havacılık Tıp Merkezine uçuşa elverişlilik değerlendirmesi için gider.

d. COVID-19 rehberine göre tedavi ve izolasyonu sonlandırılan kişinin;

1. COVID-19 nedeniyle evde tedavi ve izlemi yapılanlar, tedavi ve izlem sonlandıktan 14 gün sonra,
2. COVID-19 nedeniyle hastanede yoğun bakım ihtiyacı olmadan tedavi görenler hastalık başlangıcından itibaren en erken 28 gün sonra olmak kaydıyla taburcu olduktan 14 gün sonra temdit muayenesi ile,
3. COVID-19 nedeniyle hastanede yoğun bakım ihtiyacı olan ancak entübe edilmeden tedavi görenler taburcu olduktan 3 (üç) hafta sonra genişletilmiş/yenileme muayenesi ile,
4. COVID-19 nedeniyle hastanede yoğun bakım ihtiyacı olan ve entübe edilerek tedavi görenler taburcu olduktan 3 (üç) ay sonra genişletilmiş/yenileme muayenesi ile,

SHT-MED Ek-1 MED.A.020 maddesi gereği Genel Müdürlük tarafından bildirilen faal Havacılık Tıp Merkezinde uçuş elverişliliği açısından gerekli klinik muayene (Göğüs Hastalıkları, İç Hastalıkları, Kardiyoloji ve Psikiyatri Uzmanı), laboratuvar ve görüntüleme incelemeleri yapılır.

COVID-19 riskine açık olan pilot, kabin ekibi üyesi ve hava trafik kontrolörleri için psikolojik desteğin sağlanması

MADDE 6 – (1) Havacılık işletmeleri Covid-19 riskine açık personelin psikolojik güvenlik hissi oluşturmaya rehberlik eder.

(2) Covid-19 riskine açık personelin salgın sırasında gösterdikleri sıkı çalışma ve virüse karşı savaşta sağlanan katkı takdir edilmeli ve bu motivasyon personele hissettirilmelidir. Tersine, kuraldışı davranışları olan (hijyen, maske, sosyal mesafe kurallarına uymama, rehabet ve bir şey olmaz'cı tutumlar gösteren) kişilerin izlenip uyarılması gerekir.

(3) Covid-19 riskine açık personelin psikolojik stresini hafifletmek için içinde en az bir psikoloğun bulunduğu "Psikolojik Destek Çalışma Ekibi" kurulur. Psikolojik Destek Çalışma Ekibinin her birim için kurulmaması durumunda söz konusu ekibe personelin telefon vb. iletişim kanalları ile ulaşabilmesi sağlanır.

(4) Psikolojik Destek Çalışma Ekibi tarafından salgın sırasında çalışan personelin ve psikolojik sorun (kaygı, korku, takıntı) yaşayan personelin yardım başvurularını ve dışa vurumlarını teşvik amacıyla bilgilendirici görseller, panolar hazırlanabilir.

(5) İzolasyon kurallarını uygulayan veya Covid-19 enfeksiyonuna yakalandığı teyit edilen personele izolasyon/tehdavi süreci boyunca ihtiyaç duyulması halinde kişiye özel psikolojik destek ve rehberlik sağlanır.

(6) Havacılık işletmeleri salgın ilişkili psikolojik stres testleri yapabilmek, profesyonel zihin sağlığı yardımı kanalları sunabilmek ve normal olmayan duygular taşıyan kişileri profesyonel yardım almaya teşvik etmek üzere Havacılık Tıp Merkezleri, uzman kurum ve kuruluşlar ile işbirliği yapabilir.

(7) Uçak içi şüpheli yolcuya temas eden Covid-19 riskine açık personel için görev vardiyası ve izolasyon şartları Psikolojik Destek Çalışma Ekibinin bildirimlerine göre yeniden düzenlenmelidir. Personelin hayatlarında yaşadıkları zorluklar takip edilerek üstesinden gelmelerine yardımcı olunmalıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

Aykırı davranışlar ve idari yaptırımlar

MADDE 7 – (1) Bu Genelge hükümlerine aykırı davranışlarda bulunan gerçek ve tüzel kişiler hakkında 2920 Sayılı Kanun'un 143'üncü Maddesi ile SHY-İPC gereğince gerekli idari para cezası uygulanır.

Geçerlilik

MADDE 8 – (1) Bu Genelge, 01.07.2021 tarihine kadar geçerlidir.

Yürürlük

MADDE 9 – (1) Bu Genelge, yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 10 – (1) Bu Genelge hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.

Bahri KESİCİ
Genel Müdür

Not: 5070 sayılı elektronik imza kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Doğrulama Kodu : TJEE SUHT Evrak Takip Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/shgm-ebys>
Gazi Mustafa Kemal Bulvarı No:128/A 06570 Maltepe /
ANKARA
Telefon Nu.: (0 312) 203 60 00, Belgegeçer Nu.: (0 312) 212
46 84
Kep Adresi: shgm.gelen@hs01.kep.tr İnternet adresi:

Bilgi için:Gökhan ÇINAR
Havacılık Uzmanı

